

39. møde.

Lørdag den 4. december kl. 19.

Formanden:

Den på dagsordenen opførte sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredje behandling af forslag til lov om stop for pris-, husleje- og indkomststigninger.

(Lovforslag nr. L 144. Fremsat 2/12 76. Første behandling 2/12 76. Betænkning 4/12 76. Anden behandling 4/12 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Glistrup (FP):

I de sidste par uger har Danmark gennemlevet en krise. Medarbejderne ved radio- og fjernsynsavis har jo efterhånden erfaring og dermed også en ganske betydelig professionel dygtighed i at klare en sådan situation, og vi har døgnnet igennem hørt, er blevet overfodret med, hvordan nu det hele drejer sig om, om man dog ikke kunne finde en løsning, om man dog ikke kunne nå frem til et positivt resultat på den ene eller den anden måde. Resultatets indhold har man ikke koncentreret sig så meget om i massemedierne, men hele tiden var det afgørende: kan vi da ikke nå et resultat? Og det er så det, vi nu står og skal bedømme.

Det er som sagt sådan, at det snart er noget, man er vant til at høre om i medierne. Det er ikke mere end 3½ måned siden, vi sidst gennemlevede noget tilsvarende. Alle i denne sal, hvad enten de sidder i kystbanehjørnet, eller de hører til os andre, vil være så fuldstændig klar over, at der vil gå mindre end 3½ måned, før vi igen kommer ud i den samme situation, igen skal til at opleve den samme paniske krisestemning. Men det ligger vel til vor nationale natur at sige: hvorfor dog i alverden be-

kymre sig om det? Nu ser det jo ud til, at der bliver fred og ingen fare, som hr. Bernhard Baunsgaard så heroisk sagde det, nu har man virkelig reddet landet fra et valg. Nu kan man begynde virkelig at gøre den store indsats med at se at få klaret, se at få løst problemerne.

Men hvis hr. Bernhard Baunsgaard tænkte sig om, så ville han så udmærket vide, at det jo ikke er det, der vil ske. Det, der vil ske nu, er, at den almindelige lovkværn på Christiansborg igen vil begynde at male og time for time, dag for dag gøre livet endnu besværligere for menigmand rundt omkring i Danmark, kun afbrudt af de 3½ uge, som man traditionelt skal holde jule- og nytårsdvale i herinde; sådan vil det altså blive med udviklingen. Samtidig vil de samme onde kræfter, der har gnavet sig frem og skabt den ene krise efter den anden, blive ved og blive ved med at virke for, at den næste krise bliver værre end den, vi nu har været igennem, ligesom denne var værre end den foregående, og sådan kan vi gå tilbage hele tiden.

Der er jo ikke noget mærkeligt i, at vi efterhånden får krisedebatter på snart sagt hver evig eneste dato året rundt. Denne gang skulle det altså flaske sig sådan, at det blev den 4. december, krisedebatten fandt sted, og dette tilfældighedernes spil greb hr. Ninn-Hansen som udgangspunkt for sin store, sin forhåbentlig skelsættende tale, som han holdt her ved behandlingen af den sag, som vi nu om lidt skal til at gå til afstemning om.

Hr. Ninn-Hansen fremhævede, at den 4. december for 3 år siden var nok så stor en dag. Der skete nemlig det, at de 5 store partiorganisationer, der tilsyneladende havde indrettet sig på et nogenlunde evigt monopol herinde, pludselig fik det brudt af en ret kraftig udfordring; der kom pludselig nyt blod ind i folketinget. Men så rejste hr. Ninn-Hansen spørgsmålet: blev det så på nogen som helst måde bedre af det? Og det var da tydeligt, at hr. Ninn-Hansen ikke uden en vis glæde mente at kunne konstatere, at det var da ikke blevet bedre. Han mindedes så ganske tydeligt den tid, da han sad som minister i en flertalsregering, de glade Jens Otto Krag-dage, dengang denne var leder af det største oppositionsparti herinde, og det var da i grunden ikke blevet spor bedre efter det, der var sket her for 3 år siden.

Til en vis grad har hr. Ninn-Hansen ganske klart ret. Hvis vi ser på, hvor vi har valutastillingen i dag, hvor vi har renten i dag, hvor vi

[Glistrup.]

har arbejdsløsheden i dag, så er det da ganske tydeligt, at det er blevet meget, meget værre i de år, der er gået. Men der er ingen, der virkelig vil forsøge at spørge, hvorfor det har udviklet sig sådan, der vil kunne undgå at komme frem med svaret: det var, fordi man svigtede fra hr. Ninn-Hansens side, fra de fire andre gamle partiers side. Man svigtede igennem de mange år, hvor Danmark havde rygvinden, hvor vi havde alle muligheder udefra, og hvor vi i stedet for at opbygge en reservekapital gældsatte os mere og mere år for år, sådan at disse gamle skader faktisk nu slår ud i disse meget kraftige, i disse meget mørke perspektiver, som nu efterhånden tegner sig for landet og for landets videre udvikling. Det er dér, vi så ganske givet må søge ondets rod – ved at man brugte disse penge, man lånte i udlandet, ikke, som statsministeren ofte ønsker at sige, til at opbygge nogle gode og bærekraftige industrier el. lign., men først og fremmest til at opbygge det meget overflødig væsen, som går langt ud over, hvad landet på nogen som helst måde kan bære. Vi fik i denne periode udbygninger som Roskilde universitetscenter, udbygninger på områder, hvor vi langt, langt overskred vor økonomiske bæreevne.

Formanden:

Undskyld, der må være ro i salen.

Glistrup (FP):

Kan vi altså ganske entydigt henføre alle de skadevirkninger, der er indtrådt, til det, som var basis igennem de år, hvor man disponerede så letsindigt, som forholdet var i 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne, så kan vi med samme vægt sige, at det, der er sket efter hin decemberdag for 3 år siden, det er i hvert tilfælde, at udviklingen ikke på ny har fået lov til at løbe grassat. Det er således, at der nu virkelig er blevet lyttet til den vælgerdom, der blev afsagt dengang. Nu kan det ikke nytte noget at puste skattetryk og al den anden vækst inden for det offentlige op i det omfang, som man havde været inde på ned igennem 1960'erne og i begyndelsen af 1970'erne.

Så er det, vi må spørge: vil så det, som vi nu skal til at stemme om, hjælpe, vil det komme til at føre os den rigtige vej? Ja, vi fik jo forslaget fra regeringen her for efterhånden et halvt hundrede timer siden. Og det var selvfølgelig således, at vi som altid fra fremskridtspartiets

side ville møde det, der nu kom fra regeringen, sagligt og forsøge at se, om der var noget, der kunne føre til, at vi her virkelig kunne få vendt udviklingen. Og så ville vi selvfølgelig have støttet det.

Med den sans, som tv-avisen jo altid har for at få det dramatiseret op, ville man absolut have, at vi med det samme skulle fare ud med en eller anden udtalelse om, hvorvidt dette forslag nu var godt eller dårligt. Fordi vi selvfølgelig skulle have det gennemarbejdet, afviste vi for 50 timer siden at udtrykke noget som helst om, hvorvidt vi ville sige ja eller vi ville sige nej til det. Men de timer, der så er gået i mellemtiden, har altså ganske klart og tydeligt afsløret, at der her er tale om den sædvanlige måde, hvorpå man forsøger at redde land og rige. Det hjælper ikke en døjt, det kommer snarere til at virke direkte skadeligt. Det kommer i hvert fald til at virke skadeligt derved, at det nu vil være en sovepude for flertalspartierne, så de kan sige: ja men nu har vi lige haft denne store anstrengelse, og nu må vi så se, hvordan vi kan komme til at puste ud, sove ud oven på disse gevaldige armbevægelser og anstrengelser, som vi har været igennem i de par uger, krisen har stået på i denne omgang.

For hvad er det, forslaget indeholder? Ja, det, der i første omgang gav anledning til den største ophidselse, var § 11, som jo ganske klart er en ny skærpelse, vendt imod de normallønnede, der ikke skal have nogen rimelig lønudvikling, efter at de nu i 4 år faktisk har været så fastskruet, som de har været.

Der var en § 10 om, at nu skulle man indsmugle nogle tilskud til de sociale boligselskaber via denne kriseløsning. Når man ikke kan komme igennem med det ved den normale boliglovgivning, ja, så får man altså det flertal på de 116 i tinget, som blev omtalt tidligere, spændende fra hr. Wilhjelm over hr. Lembourn til hr. Ninn-Hansen, til at stemme for, at så får man disse tilskud til yderligere at understøtte de sociale boligselskaber, hvor det jo ikke er lejerne i boligselskaberne, dette kommer til gode, men derimod de ledelser, der ikke har formået at disponere så økonomisk og så fornuftigt, som de burde have gjort.

Men det helt afgørende i dette forslag var jo de første paragraffer, som ved første øjekast nok kunne se ud til at kunne hjælpe i hvert tilfælde et lille stykke fremad. De indeholdt det, at vi nu skulle til at formindske kroneforringelsen og prisstigningerne ved at indføre noget,

[Glistrup.]

som skulle ligne et prisstop. Nok blev det bekendtgjort så lang tid forinden, at der nåede at finde en vis prishamstring sted i den mellem-liggende periode, men lidt kunne vel også have ret.

Men efterhånden som vi spørgsmål for spørgsmål har afdækket disse paragraffer ved behandlingen ...

Formanden:

Vi kan ikke have den støj i salen, specielt ikke i sidegangen.

Glistrup (FP):

... men efterhånden som vi så har afdækket paragraf for paragraf, hvad der ligger i dette prisstop, ved det væld af spørgsmål, der er stillet til ministrene, så må vi sige, at det er to verdener, der ikke kan mødes, man her forsøger at forene. Man har på den ene side handelsministeriets jurister og driftsøkonomer, der tror, at det ude i det praktiske erhvervsliv foregår på den måde, at man laver indgående priskalkulationer på hver eneste vare og derigennem regner sig frem til, hvor meget skal denne vare koste, og hvor meget skal hin vare koste? Vi ved jo, at sådan foregår det ikke i en meget, meget stor del, langt størstedelen, af Danmarks erhvervsvirksomheder, der vel knap nok opdager, at der overhovedet er indført noget, der hedder prisstop.

Med erfaringerne fra de to foregående gange, hvor metoden har været forsøgt, ved vi, at et par hundrede gidslers vil komme i klemme og få nogle bøder for at have overskredet et prisstop, som de ikke forstår, men det er altså noget, de kommer ud for, og så sker der ikke mere af den grund. Priserne vil stige, og i hvert tilfælde vil vi i løbet af de næste par måneder komme ind i en krisesituation, der er meget, meget mere alvorlig, når denne midlertidige lov udløber, og regeringen klart og tydeligt har erklæret, at derefter har den ikke mere af samme skuffe at tage fat på på nogen som helst måde.

Det, vi i virkeligheden skulle have drøftet nu, det var, hvordan vi kan lægge tingene til rette, hvordan vi kan redde dem i den krise, som vi nu nærmer os, og som vil have så langt, langt alvorligere perspektiver. Der må vi sige rent ud, at det kan vi kun gøre på én eneste måde, og det er at gribe om nælden. Ikke ved

at fortsætte på den facon, som har præget det lovforslag, vi nu behandler, og alle de tidligere kriseforlig, ved at man ganske forsigtigt nærmer sig nælden, og så nipper man med frøkenhånd ud efter, om man nu kan finde et blad, der ikke stikker for meget, og klipper en ganske lille smule af det. Så kommer man kun frem til, at hele brændenældeskoven vokser sig større og større og bliver mere alvorlig fra gang til gang.

Her er det, at jeg tror og håber, at der er en voksende erkendelse i folketinget af, at det at gribe om nælden vil sige, at vi skal til at indrette os på her i landet, at vi skal bruge mindre, end vi tjener. Det er en ganske absolut nødvendighed, når der skal være noget tilbage til at tilbagebetale vores udlandsgæld med. Skal vi gennemføre det, så skal vi først og fremmest sørge for, at den arbejdskraft, som skal producere den nationalindkomst, som både skal anvendes til at afvikle udlandsgælden og til at opretholde den forhåbentlig gode og stigende levestandard her i landet, skal vokse, og det skal være med varer, som der virkelig er behov for.

Vi har alle tiders chance for at udnytte det her og nu, hvor vi har så stor en del af befolkningen beskæftiget fejlagtigt eller helt ubeskæftiget, som arbejdsløshedstallene viser, og se at komme i gang med at få arbejdskraften til virkelig at udføre noget og hele arbejdskraften til at bestille noget i de mange millioner arbejdstimer, som ganske og aldeles nødvendigt skal til. Men i den henseende virker det ikke, at handelsministeren, der åbenbart aldrig har kendt en rigtig økonomiminister, nu pludselig vil til at ansætte nogle flere prisinspektører og kontorpersonale henne i monopoltilsynet o. lign., og hvad der ellers er det reelle indhold i det forslag, som vi nu skal til at stemme ja eller nej til. Det hjælper ikke en døjt at komme den vej frem til det, der er tærskende nødvendigt for Danmark at klare, hvis vi skal løse de problemer, vi er inde i. Der må vi sige og erkende, at det er den produktive arbejdskraft, vi skal forkæle og ikke forfølge, som man bl. a. gør med dette lovforslags § 11, som vi nu skal til at stemme om.

Hr. Kjeld Olesen sagde, at vi skam i allerhøjeste grad skulle tænke på de lavtlønnede arbejdere, dem, der kun får 24-25 kr. eller 30 kr., hvordan hr. Kjeld Olesen nu udtalte det, i timen. Nej, hr. Kjeld Olesen, det er ikke rigtigt, at den lavtlønnede arbejder i Danmark får

[Glistrup.]

24–25 kr. eller 30 kr. i timen. Han får 14–15 kr. eller 17–18 kr. i timen, for de 10 mellemliggende kroner forsvinder til de forskellige foranstaltninger, som efterhånden er blevet udviklet af hr. Kjeld Olesen og hans parti, hvad enten det er kostumer til Vivi Flindt, eller hvad man kan finde på at bruge midlerne til inden for den offentlige sektor, eller til den hær af prisinspektører, som nu bliver nødvendig, hvis man skal have nogen som helst mulighed for at håndhæve den lov, som nu kommer til afstemning.

Derfor er det, at de kommer fra baglandet, som økonomiministeren var inde på, og løber storm imod socialdemokraterne. De, der kommer bagfra, det er dem, der er holdt nede, og som ikke længere vil finde sig i, at de, der står i forreste række, nu her var med til at stemme dagsordensforslaget ned om, at ministerlønninger og folketingsvederlag skulle nedsættes med 10 pct., at taktreguleringen skulle ophæves, så man fik ensartet dyrtidsregulering inden for det offentlige, som man også har det inden for det private. Det er dem, der kommer bagfra, som nu må komme frem i forreste række, hvis vi skal løse problemerne, hvis vi ikke skal have den store krise igen om 3½ måned.

Men – og her kommer vi vel til det, der var det skelsættende og for mig at høre også det væsentlige i hr. Ninn-Hansens tale – hvor finder vi så den virkelige mulighed for, at vi når frem til et resultat? Der kan vi jo sige os selv, at når det er den offentlige sparsommelighed, det gælder, når det er nedtrapningen af restriktionerne, som lægger deres blydyne over landet, det gælder om at få gennemført, så finder vi rent faktisk ikke mulighederne hos et parti, der som hr. Kjeld Olesens bekender sig til den socialistiske tro. Så skal vi finde dem et andet sted. Derfor og kun derfor er det, vi siger, at vi må samarbejde med de partier, der i hvert tilfælde forstår, at det er den vej, vi skal frem.

Dér pegede hr. Ninn-Hansen både i sit første og andet indlæg fuldstændig med føje på, at som dette folketing nu er sammensat, så kommer vi ikke nogen vegne, før partiet venstre besinder sig på at forstå, at man ikke kan sidde og svæve mellem to stole. Man må træffe enten det valg, som man traf i foråret 1975, og holde sig til den socialdemokratiske side, hvor man altså så resultatet udvikle sig, som det gjorde, med, at landet blev forarmet mere og mere,

eller erkende den hårde realiteternes verden, at man altså må samarbejde med det parti, som var så slemt ved venstres mandater på denne decemberaften for 3 år siden.

Man siger, at om 20 år er alting glemt, men vi har ikke tid til at vente i 20 år fra den 4. december 1973, hvis vi skal klare dette lands problemer. Vi må komme i gang med samarbejdet på et væsentlig tidligere tidspunkt. Der har arbejdet med det lovforslag, som vi nu skal til at stemme om, virkelig været et af de positive træk. Venstres gruppe har under det arbejde, vi har udført i de forløbne døgnstid i erhvervsudvalget, virket fuldstændig på og trukket på samme hammel som os andre.

Lad os håbe på, at denne svale bebuder, at vi kan få en sommer, for med den størrelsesorden, problemerne har, skal der et bredt, et fast samarbejde efter på forhånd fastlagte færdselsregler i gang, hvis hr. Ninn-Hansens kongstanke skal have nogen som helst chance for virkelig at blive ført igennem i dette folketing på denne side af et valg. Og Danmarks problemer er så store, at det er absolut nødvendigt, at vi besinder os på alle at gå ind under dette samarbejds åg og ikke lader os være tilfreds med sådan noget traditionelt mismask som det, vi nu skal til at stemme om.

Handelsministeren (Per Hækkerup):

Det var i visse henseender en interessant tale, hr. Glistrup holdt – jeg glæder mig til at læse den i fortrykket.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Sidste fredag gav jeg her i folketinget en redegørelse for den situation, vi på daværende tidspunkt stod i. Jeg måtte ved den lejlighed konstatere, at de forhandlinger, der havde været ført mellem en række partier, var endt uden resultat. Jeg gav da også på regeringens vegne udtryk for, at uanset at der ikke var store udsigter til, at man kunne enes, så burde vi alligevel ikke opgive, vi burde forsøge igen, vi burde undersøge mulighederne for at få genetableret forhandlingerne og finde en løsning på de akutte problemer, som vi stod over for.

Det er derfor med tilfredshed, jeg nu kan sige, at der har været vilje til stede, der har været vilje til stede hos de 5 partier, som altså også har kunnet enes, ikke let og smertefrit, men har kunnet enes om det ret store kompleks af initiativer, som er gået ind i én eneste lov. Jeg vil gerne udtrykke både en tak og en anerkendelse for denne gode vilje.

[Statsministeren.]

Hvis disse forslag, som der nu er enighed om mellem formentlig et flertal her i folketinget, gennemføres, så er det min opfattelse, at vi må tage det som en virkelig acceptabel løsning på de akutte problemer, vi står over for.

Den aftale, der ligger bag denne lovgivning, fjerner også enhver tvivl om det, som mange har spurgt om, nemlig augustforliget. Augustforliget vil fortsat være det grundlag, der kan bygges på i den økonomiske politik, som selvfølgelig også fremover stiller stadig nye krav til os.

Det er naturligvis uacceptabelt, hvis vi her i slutningen af en overenskomstperiode skulle komme ud for en vældig pengeindkomstupumpning. Derfor var det heller ikke acceptabelt, hvis de ulovlige konflikter skulle medføre, at man fik sat sving i pengeindkomsterne. Det ville have skabt utryghed, og det, der er brug for nu, er det, som jeg også håber at forliget vil medvirke til, nemlig at vi kan få genskabt noget af den ro, som er en simpel forudsætning for, at meget kan lykkes.

Under debatten her i folketinget i dag har vi som sædvanlig konstateret, at på det yderste venstre har der været en livlig debat, en intern debat, en debat, som har virket som en debat mellem familiemedlemmer, der havde svært ved at enes.

På den anden side er der fremskridtspartiet, som jo ikke har vist bare det mindste initiativ af værdi til løsning af de problemer, som vi står over for. Man kan roligt sige, at fremskridtspartiet i denne alvorlige aktuelle situation simpelt hen er sat uden for nummer. Derfor er fremskridtspartiet også blevet isoleret.

Når det gælder venstre, må man sige, at venstre, som ellers er et praktisk og nærværende parti, derimod har isoleret sig selv. Jeg beklager det, men jeg forstår, at man fastholder denne linje.

Mellem de 5 partier, som har enedes om den lovgivning, der nu skal stemmes om, har der, som det også er kommet til udtryk, været en noget forskellig opfattelse af tingene. Vi har hørt, at enkelte medlemmer ud fra nærmest stik modsatte synspunkter har været kritiske over for det forlig, der nu altså alligevel er enighed om. Det understreger bare, hvor svært det er at finde frem til en politik, som ikke alene er tilstrækkelig god, men som også kan have et flertal bag sig i folketinget.

Men altså, trods dette, at enkelte blandt for-

ligspartierne har været kritiske, så er det alligevel sådan, at de har overvundet sig selv. Og den eller de, der kan overvinde sig selv, de kan om ikke vinde en verden, så i hvert fald give et absolut nødvendigt bidrag til at bekæmpe den krise, som er international, men som også rammer Danmark så hårdt. Det er en krise, som ikke blot er en økonomisk krise, men også en krise for vores parlamentariske system. Der er dem, der har påstået, at folketinget og folkestyret er uarbejdsdygtigt. Jeg vil understrege, at folketinget ikke arbejder så let og bestemt ikke så smertefrit, men jeg synes alligevel, der er grund til at understrege, at det trods alt er lykkedes, at der trods alt har vist sig tilstrækkeligt med gode viljer til, at et forlig har kunnet opnås.

Det gælder om i den kommende tid at sikre arbejdspladser. Det drejer sig om ikke at slå det sociale sikkerhedssystem i stykker. Både vore arbejdspladser fortsatte eksistens og hele vores sociale sikkerhedssystem er udsat for en kold vind, for ikke at sige en kold storm, som også har rystet vort samfund.

Vi har naturligvis, også de, der er gået sammen i et stort forlig, vore forskellige synspunkter, og sådan skal det også være fremover. Men her på Christiansborg og ude på arbejdspladserne og ude i erhvervslivet tror jeg jeg har lov at sige, at det nu drejer sig om at undgå, at man bliver løbet over ende af billige og lette løsninger, som ved nærmere eftertanke viser sig ikke at eksistere. Det gælder om ude på arbejdspladserne ikke at løbe efter initiativer af den ene eller den anden slags, i hvert fald initiativer af den art, som bare vil provokere, som vil give utryghed og ud af dette håber at kunne etablere noget, som er fremmed for os. Det må altså være et samarbejde, trods modsatte synspunkter, som vi skal fremme også i den kommende tid.

Jeg vil gerne udtrykke en anerkendelse for, at det er lykkedes også i denne situation at få folketinget og dermed folkestyret til at fungere.

Glistrup (FP):

Statsministeren talte jo med rette om, at der er en kold storm, som blæser mod vores sociale sikkerhedsnet, som blæser imod vore arbejdspladser. Men hvem er det, der sidder med regeringsmagten og puster denne kolde storm ud over landet? Hvem er det, der nu har regeret dette land i snart to år og stadig har det samme

[Glistrup.]

stigende antal arbejdsløse, stadig har en politik, som efter alles udtalelser vil føre til, at beskæftigelsen vil falde endnu mere i de kommende år, så vi slår efterkrigsrekord i arbejdsløshed i 1977 eller i 1978?

Hvem er det, der sidder ved statsrøret og får gælden til udlandet til at stige for hver time, hver dag, der går, med millionbeløb og milliardbeløb, når det bare drejer sig om en halv snes dage eller femten dage? Hvem er det, der må sende sin finansminister rundt hele tiden for at søge at gældsætte Danmark mere og mere i udlandet, og som samtidig har skabt sådanne samarbejdsvilkår herinde på Christiansborg, at finansministeren ikke engang har tid til at give de fornødne underskrifter, for at Danmark nu skal låne 2 eller 2½ mia kr., hvor meget det nu var forleden dag? Det er jo nok en rekord, der ikke holder ret længe, men som bliver sat igen.

Det er det socialdemokrati, der engang var arbejdernes parti, som blæser denne kolde storm ud over arbejdspladserne, som kommer med disse løsninger, som absolut ikke kan holde, og som gang efter gang viser sig simpelt hen at slå fejl. Og det er det, fordi socialdemokraterne styres af en samling nationaløkonomer, som har gået i den sorte skole her for en lille generations tid siden og har lært om økonomiske sammenhænge, som de var engang, men som i det praktiske liv absolut viser sig ikke at holde stik. Den måde, enhver med sund fornuft kan se at vi må klare dette lands problemer på, det er ved, at vi skal gøre et nyttigt stykke arbejde ved at kæmpe os igennem det.

Det er jo ikke sådan, at dette er en krise, der er drevet ind over os som vestenvinden, der kommer udefra. Det er en krise, der er skabt ved overforbrug, manglende mådehold, manglende evne til at sætte tæring efter næring hos dette socialdemokrati i dets meget sene udviklingsfase. Det er den eneste grund til, at Danmark stadig væk bliver ved med at have de alvorlige økonomiske problemer, den eneste grund til, at problemerne bliver alvorligere og alvorligere.

Selvfølgelig kan vi i et land, hvor arbejdspladserne står der – det ved vi fra højbeskæftigelsens tid – et land, hvor vi har en højt uddannet arbejdskraft, indrette os sådan, at vi kan sætte disse få hundrede tusinde ekstra i arbejde til at producere varer til folk ude i den store verden, som hver evig eneste dag skal

spise, drikke, have tøj på, have bolig, uddannelse, undervisning, transport og alle de hundredvis af andre behov, der er. Det siger sig selv, at det kun kan skyldes, at man ikke har de fornødne visioner, den fornødne forstand på, hvordan tiden nu har udviklet sig.

Har statsministeren vel ret i, at der blæser den kolde vind ind over Anker Jørgensens Danmark, så har han i hvert tilfælde ikke ret, når han kommer og siger, at man ikke fra fremskridtspartiets side har fremlagt nogen løsninger på det. Vi har fremlagt løsning efter løsning, og regeringen med hele sit embedsmandsapparat har søgt at skyde og skyde på det, men ikke fundet ét eneste svagt punkt i det oplæg, som vi har fremsat. (*Munterhed*). Nå ja, man kan selvfølgelig meget gerne forsøge, om man uden de saglige argumenter, som vi just hørte handelsministeren optræde med, kan få besværet det, som altså er det, der viser løsningen på Danmarks problemer. Vi kan i hvert tilfælde med ganske rolig tryghed sige, at vi under ingen omstændigheder kan styre dette land dårligere, end socialdemokratiet gør det. Om de metoder, som man dér har brugt, ved vi med fuldstændig sikkerhed, at det, vi nu skal til at stemme om, ikke vil hjælpe noget som helst overhovedet på at få løst problemerne.

Men så siger statsministeren: ja men fremskridtspartiet er jo sådan nogen, der er isoleret. Ja vel, vi kommer herind og repræsenterer ikke mere end et kvart flertal, og derfor kan de, der sidder på den resterende del af folketinget, selvfølgelig gøre det, som de har gjort igennem de tre år, der er gået her just i disse aftimer, nemlig blive ved, som de fra første færd har gjort, med bare at sige: ja men dem skal vi virkelig forsøge at isolere, vi kan da ganske roligt trampe på de 500.000 vælgere, som står bag ved dette nye parti. Sådan kan man jo tro at folkestyret og demokratiet fungerer, når man er vokset op inden for det monopol, som man har troet man sad på, fra socialdemokratiets og de andre partiers side. Men for hver uge, hver måned, man bliver ved med at ville følge denne politik over for fremskridtspartiet og afviser de tanker og ideer, der kommer fra fremskridtspartiet, forøger man ulykken, katastrofen for det land, som ligger uden for dette slots tykke mure.

Hvis denne krise derfor skal have noget som helst positivt perspektiv i sig, så må det blive en appel om, at man nu ikke fortsætter med bare at tage gamle lovforslag frem, som

[Glistrup.]

man har gjort her fra 1970 og 1974, støver dem af og siger, at når de ikke virkede dengang, så kan de vel nok virke nu. Det forslag, som regeringen får gennemført med et eller andet flertal her i denne aften, vil virke lige så dårligt, virke lige så nulmæssigt i denne omgang, som det virkede, dengang det fungerede i 1970 og 1974.

Man siger til os, at vi skal optræde realistisk, det var f. eks. hr. Anders Andersens råd forleden dag. Man må bare gøre sig klart, at med de problemet og med den størrelsesorden, problemerne har i øjeblikket, så betyder det at optræde realistisk, at man griber til tiltag af en helt anderledes størrelsesorden end det, man har været vant til, da man hyggede sig i de fredelige fortider, hvor Danmark har været fornuftigt styret igennem en længere periode. Nu er vi derhenne, hvor problemerne har vokset sig til et sådant omfang, at der skal to cifrede milliardbeløbsforanstaltninger til, hvis man inden for en rimelig tid skal til at klare en to cifret milliardgæld, et to cifret underskud på statsbudgettet. Men bevares, lidt har også ret. Derfor er det, at jeg igen må udtrykke glæde over, at man dog har vist den realisme ved denne sags behandling fra hr. Anders Andersens parti, at vi har kunnet arbejde godt og praktisk sammen med henblik på at løse de umiddelbare problemer, vi står over for.

Men det er ikke nok at klare det ad den vej. Det er nødvendigt, at der over en flerårig periode kommer et fast samarbejde, og dér ved vi nu fra de erfaringer, vi har haft igennem de senere år med musefældeklausuler og nattekriser, og hvad vi ellers har været ude for, at skal vi klare det, så må vi alle sammen respektere hinanden og gå ind i et samarbejde, som vi har faste og bestemte færdselsregler for, hvor hver venstrevælgers stemme og hver fremskridtsvælger stemme ved at stemme på de andre partier, som er rede til virkelig at smøge ærmerne op og gøre en indsats for at redde dette land, modsat bare at sidde på taburetterne og gennemføre noget, som er aldeles virkningsløst, at vi virkelig må finde ud af samarbejdsregler, som er baseret på fuldstændig ligestilling mellem partierne.

Vi har fra fremskridtspartiets side fremsat det forslag, som man så glimrende kender i hr. Anders Andersens parti, at vi har lavet nogle regler, der kunne føre til, om man ønskede det, at vi kom i minoritet og måtte levere vores

stemmer hver evig eneste gang, fordi vi har sagt: lad det bare være således, at vi må bøje os for en kvalificeret majoritet. Hvis man kan finde på en anden synsvinkel fra partiet venstre eller fra hr. Ninn-Hansen, der åbnede denne del af debatten, så at vi virkelig kan komme fremad, sådan at vi respekterer hinanden, så skylder vi faktisk landet det.

Jeg ved, at hr. Ninn-Hansen plejer, når vi diskuterer disse problemer, at fremdrage det, han kalder de nationale problemer, men vi må gøre os klart, at det største nationale problem for Danmark i 1976 og 1977 er at få styr på vores økonomi, som er løbet ganske og aldeles grassat. Dér må vi hellere se at sluge nogle kameler hver for sig og så se at komme i gang med virkelig at gøre arbejdet, virkelig at få trukket i den rigtige retning. Det er ikke det, vi gør ved foranstaltninger som denne prisstoplov, denne lov om, at man skal behandle arbejderne, som der står i denne § 11. Vi skal i gang med helt andre foranstaltninger. Fremskridtspartiet indbyder til samarbejde derom og rækker sin hånd frem til at klare det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Jeg skal lade afstemningen over lovforslaget foretage ved navneopråb.

Lovforslaget blev ved det derefter foretagne navneopråb, som nedenstående liste viser, *vedtaget* med 89 stemmer mod 85; 2 medlemmer stemte hverken for eller imod; 3 medlemmer var fraværende.

Ja:

Ritta Ahm (KrF), Albertsen (S), Erik Andersen (S), K. B. Andersen (S), Normann Andersen (S), Svend Andersen (Bornh.s a.) (S), Arnfast (CD), Auken (S), Bernhard Baunsgaard (RV), Gunner Baunsgaard (RV), Dorte Bennedsen (S), Berglund (Grønl.), Bilgrav-Nielsen (RV), Arne Bjerregaard (KrF), Ritt Bjerregaard (S), Brusvang (CD), Burgdorf (KF), Camre (S), Chr. Christensen (KrF), Haunstrup Clemmensen (KF), Poul Dalsager (S), Knud Damgaard (S), Erling Dinesen (S), Lone Dybkjær (RV), Eva Gredal (S), Grünbaum (S), Gudme (RV), Hagen Hagensen (KF), Jens Kristian Hansen (S), Jørgen Peder Hansen (S), Karen Thurøe Hansen (KF), Lysholt Hansen (S), Ove Hansen (S), Svend Haugaard (RV),

Thomas Have (S), Heinesen (S), Hjortnæs (S), Dycke Hoff (S), Erik Holst (S), Honoré (KrF), Grete Hækkerup (S), Hans Hækkerup (S), Per Hækkerup (S), Erhard Jakobsen (CD), Svend Jakobsen (S), Egon Jensen (S), Erling Jensen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Henning Jensen (S), Anker Jørgensen (S), Søren B. Jørgensen (S), Kampmann (S), Birte Kjærum (RV), Aksel Knudsen (KrF), Risgaard Knudsen (S), Ejler Koch (S), Helge Larsen (RV), Lembourn (DM), Lowzow (KF), K. J. Mortensen (S), Poul Mortensen (S), Gerda Møller (KF), Inge Fischer Møller (S), Jens Møller (KrF), Orla Møller (S), Poul H. Møller (KrF), Otto Mørch (S), Helge Nielsen (S), Johan Nielsen (S), Karl Nielsen (S), Ninn-Hansen (KF), Kjeld Olesen (S), Aase Olesen (RV), Erling Olsen (S), Inger Stilling Pedersen (KrF), Robert Pedersen (S), Buchart Petersen (S), Ingomar Petersen (RV), Grethe Philip (RV), Kaj Poulsen (S), Winnie Russell (S), Poul Schlüter (KF), Jes Schmidt (CD), Skytte (RV), Stetter (KF), Søgaaard (S), Svend Erik Sørensen (KrF), Tastesen (S) og Erik Worm (S).

Nej:

Anders Andersen (V), Kaj V. Andersen (V), Svend Andersen (Rosk. a.) (FP), Arentoft (FP), Bach (FP), Bay (UP), Biltzing (V), Hans Bjerregaard (FP), Jette Boutrup (SF), Kurt Brauer (SF), Brixtofte (V), Brøndsted (V), Arne Christiansen (V), Christophersen (V), Poul Dam (SF), Dohrmann (FP), Bodil Emanuel (DKP), Enggaard (V), Erlendsson (FP), Steen Folke (VS), Fuglsang (DKP), Glensgård (FP), Glistrup (FP), Guldborg (V), Halvgaard (FP), Holger Hansen (V), Ivar Hansen (V), Kaj Hansen (DKP), Kurt Hansen (VS), Litten Hansen (VS), Poul Hartling (V), Kristine Heltberg (SF), Holmberg (V), Peter Holst (V), Houbak (V), Hovmand (V), Hölge (FP), John Haaber (V), Bertel Haarder (V), Jens Jacobsen (V), Kirsten Jacobsen (FP), Jens Peter Jensen (V), Jørgen Jensen (DKP), Karlskov Jensen (V), Ove Jensen (FP), Søren Jensen (Hasseris) (V), Tandrup Jensen (FP), Knud Jespersen (DKP), Jørgen Junior (FP), Tove Jørgensen (DKP), Kjærulff-Schmidt (FP), Knie-Andersen (V), Elsebeth Kock-Petersen (V), Kofoed (V), Jeppe Kristensen (V), Kruuse (V), Lennart Larson (V), Nathalie Lind (V), Freddy Madsen (DKP), Mette Madsen (V), Wichmann Madsen (V), Maisted (FP), Mysager (V), Røtzler Møller (V), Nauerby (FP), Tove Nielsen (V), Ole

Olsen (SF), Birgitte Oxdam (V), Aksel Pedersen (V), Gert Petersen (SF), Henning Philipson (SF), Johan Philipson (V), Poulsgaard (FP), Raunkjær (V), Eva Rothenborg (FP), Jytte Røge (FP), Anna Dorith Skriver (V), Ebba Strange (SF), Jacob Sørensen (V), Tange (FP), Voigt (FP), Wamberg (FP), Wilhjelm (VS), Ømann (SF) og Kristen Østergaard (V).

Stemmer ikke:

Hilmar Baunsgaard (RV) og Thue Christiansen (SF).

Fraværende:

Nyboe Andersen (V), Niels Matthiasen (S) og Patursson (Færø.).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Maigaard*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har meddelt mig, at han fra og med den 7. december atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Jette Boutrups*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 7. december kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om fremme af forespørgsel til forsvarsministeren af Litten Hansen m. fl.*
- 2) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om brandsikring af ældre beboelsesbygninger m. v. (Boligtilsynets beslutninger).
- 3) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om bolig-sikring.
- 4) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om tilbud om gratis vaccination mod visse sygdomme.
- 5) *Første behandling af:*
Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tiltrædelse af konventionen om begrænsning af statsløshed af 30. august 1961.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus [af Lone Dybkjær m. fl.].

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Nedsættelse af aldersgrænsen for førtidig folkepension fra 60 til 55 år m. v.).

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af byggelov. (Foranstaltninger vedrørende råstofforbrug m. v.).

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om råstoffer.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 19.52.
